

АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА СТАНУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УМОВ САНІТАРІЇ

Доповідач: Ігор Сатін, к.т.н.

Виконавці:

І.В. Сатін, к.т.н.,
М.В. Яцюк, к.геогр.н.,
О.В. Кравченко, к.т.н.,
В.Г. Каніболоцький,
О.С. Панченко

ДОСТУП ДО УМОВ САНІТАРІЇ (ACCESS TO SANITATION) СТ. 6. 2 (D) ПРОТОКОЛУ БАЗОВИЙ СТАН

За даними «*Національної доповіді про якість води та стан питного водопостачання в Україні*» у 2015 р.:

частка населення, яке має доступ до централізованого водовідведення складала:

- **1,9%** сільського населення;
- **87,1%** міського населення і в межах населених пунктів (в Києві на 2015 рік не було каналізовано 346 вулиць, де мешкало біля 30 тисяч киян)

За статистичними даними *UN-Water Global Analysis and Assessment of Sanitation and Drinking-water (GLAAS)*

за 2015 р.

Відсоток населення, що використовує щонайменше базові послуги санітарії:

- **Національний рівень – 96 %;**
- **Міський рівень – 97 %;**
- **Сільський рівень – 93 %.**

Забезпечення дітей в дошкільних та загально-освітніх навчальних закладах якісною питною водою у 2015 р.

- У 2015 році працювало каналізованих на вигріб **4902 (40%) дошкільних закладів** проти 4309 (32,7%) у 2010 р., не каналізовані взагалі **95 (0,8 %) дошкільних закладів** проти 172 у 2010 році.
- Всього по країні каналізовані на вигріб **7813 (47%) загальноосвітніх навчальних закладів** проти 8479 (44%) у 2014 році та 8573 (45%) у 2010 році.
- Досить гострою на сьогодні стає проблема стосовно загальноосвітніх навчальних закладів, які взагалі не каналізовані, таких на сьогодні **675 закладів (4%) у 2015 році** проти 1087 (5,6%) у 2011 та 1551 (8,0%) у 2010 році.

ПРОГРАМИ МОНІТОРИНГУ ТА ІНДИКАТОРИ

№ ЦО	Цільовий показник відповідно Керівництва	№ нац. показника	Формулювання національного показника до Протоколу	Індикатори та їх відповідні значення, які мають бути досягнуті до 2015 р.		Національний показник/індикатор ЦСР 6		
				Індикатор	Значення	Завдання	Індикатор	Цільові значення (до 2015 р.)
6.2 (d)	Доступ до умов санітарії (Access to sanitation) ст. 6.2 (d) Протоколу	7	Забезпечення населення централізованими системами водовідведення	Відсоток міського та сільського населення, що має доступ до централізованих систем водовідведення	В містах та селищах 80% В селах 20%	6.2. Забезпечити доступність сучасних систем водовідведення, будівництво та реконструкцію водозабірних та каналізаційних очисних споруд із застосуванням новітніх технологій та обладнання	6.2.1. Частка сільського населення, яке має доступ до покращених умов санітарії, %	1,9
							<ul style="list-style-type: none"> • За типом водовідведення (централізоване/інше) • За типом покращених умов санітарії (централізоване/локальне водовідведення (змивні туалети підключені до ізольованого вигребу або септику)/сухі туалети з компостуванням) 	
		8	Забезпечення дітей покращеними умовами санітарії в дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах (покращення умов санітарії і підключення до систем водовідведення): В містах та селищах - органи місцевого самоврядування; Державна санітарно-епідеміологічна служба України; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України; Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В селах - Державне агентство водних ресурсів України	Збільшення кількості дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів до систем водовідведення та каналізованих на вигріб	В містах та селищах на 15 % В селах на 5 %		6.2.2. Частка міського населення, яке має доступ до централізованих систем водовідведення, %	87,1

ОЦІНКА ЕКСПЕРТА

- Законодавча база щодо цього питання в Україні розвинута недостатньо. Фактично право людини на доступ до санітарії прямо законодавчо не закріплено.
- Ключовим законом, який визначає засади збору і очищення стічних вод централізованими і децентралізованими системами водовідведення є Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення, який більше стосується питань водопостачання та не в повній мірі відповідає вимогам Директиви 91/271/ЄЕС.
- Необхідне прийняття окремого закону «Про водовідведення», який на даний час знаходиться у стадії розробки.
- Підзаконні акти і нормативна база в питанні санітарії також застарілі і обмежуються фактично наявністю будівельних норм і стандартів. На сьогоднішній день навіть відсутній ключовий документ – Правила приймання стічних вод.
- Фактично відсутні нормативи, які визначають порядок поводження з децентралізованими системами водовідведення, що призводить до використання у переважній більшості вигребів застарілих конструкцій, які не запобігають потраплянню неочищених стічних вод у водойми і водоносні горизонти. Це, у поєднанні з надзвичайно низьким рівнем каналізування в сільській місцевості, створює серйозну проблему.
- Єдиної державної програми, направленої на розвиток систем водовідведення і покращення умов санітарії в Україні, немає.
- Тарифи за послуги з централізованого водовідведення в Україні є нижчими у порівнянні з Європейськими країнами як за абсолютними показниками, так і по відношенню до середнього рівня доходів сім'ї. В той же час відсутність будь-яких механізмів управління децентралізованими системами водовідведення, а також діючої системи відповідальності за порушення екологічних нормативів децентралізованими системами, робить підключення до централізованої каналізації мало привабливим.
- Показник, який було встановлено у 2011 р. у Протоколі, є цілком прийнятним.

РІВЕНЬ РОБОТИ КОЛЕКТИВНИХ ТА ІНШИХ СИСТЕМ РІВЕНЬ РОБОТИ КОЛЕКТИВНИХ ТА ІНШИХ САНІТАРНИХ СИСТЕМ (LEVEL OF PERFORMANCE OF COLLECTIVE AND OTHER SYSTEMS FOR SANITATION) СТ. 6. 2 (Е) ПРОТОКОЛУ, ДРУГА ЧАСТИНА

Існуючі каналізаційні очисні споруди не дозволяють забезпечити потрібну ефективність очищення стічних вод, внаслідок чого у 2015 році із загального обсягу скинутих у водні об'єкти стічних вод складали:

- забруднені - 16 %,
- нормативно-очищені – 26 %,
- нормативно-чисті без очищення – 58 %.

ПРОГРАМИ МОНІТОРИНГУ ТА ІНДИКАТОРИ

№ ЦО	Формулювання цільового показника відповідно Керівництва	№ нац. показника	Формулювання національного показника до Протоколу	Індикатори та їх відповідні значення, які мають бути досягнуті до 2015 р.		Національний показник/індикатор ЦСР 6
				Індикатор	Значення	
6.2 (е)	Рівень роботи колективних та інших санітарних систем (Level of performance of collective and other systems for sanitation) Ст. 6. 2 (е) Протоколу, друга частина	9	Зменшення протяжності трубопроводів водовідведення та водопостачання, що перебувають в аварійному стані	Відсоток замінених аварійних трубопроводів	В містах з населенням більш 500 000 чол. 30% В інших населених пунктах 15 %	Не встановлено

6.2.е. Рівень роботи колективних та інших систем Рівень роботи колективних та інших санітарних систем (Level of performance of collective and other systems for sanitation) Ст. 6. 2 (е) Протоколу, друга частина

ОЦІНКА ЕКСПЕРТА

- Підходи до управління якістю очищених стічних вод в Україні суттєво відрізняються від прийнятих в інших країнах Європи. Зокрема вимоги до якості очищених стічних вод розраховуються виходячи виключно з особливостей водойми, куди здійснюється скид на відміну від вимог Європейської директиви, яка враховує розміри населеного пункту.
- Тариф за послуги з водовідведення в переважній більшості випадків не покриває повністю собівартості наданих послуг, що не дозволяє забезпечити відшкодування поточних витрат, а отже і здійснювати планомірний розвиток систем.
- Існуючі каналізаційні очисні споруди не дозволяють забезпечити потрібну ефективність очищення стічних вод, внаслідок чого у 2015 році із загального обсягу скинутих у водні об'єкти стічних вод забруднені складали - 16 %, нормативно-очищені – 26 %, нормативно-чисті без очищення – 58 %.
- Серйозну проблему становить також значна недовантаженість систем водовідведення, що призводить до перевитрат електроенергії і тягне за собою необхідність додаткового збільшення собівартості послуг з водовідведення.
- Індикатор до Протоколу цілком адекватний, проте значення повинно бути переглянуте.

ЗАСТОСУВАННЯ ВИЗНАНИХ ХОРОШИХ ПРАКТИК ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ВИЗНАНИХ ХОРОШИХ ПРАКТИК ДЛЯ УПРАВЛІННЯ САНІТАРІЄЮ (APPLICATION OF RECOGNIZED GOOD PRACTICES TO THE MANAGEMENT OF SANITATION), СТ 6. 2 (F), ДРУГА ЧАСТИНА

Існуючі політичні база/рамки

Стратегії, законодавча/регуляторна база та міжнародні акти

- В Україні діє план імплементації актів законодавства ЄС. Для Мінрегіону України Постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2015 №162 було схвалено плани імплементації деяких актів законодавства ЄС, серед яких Директива Ради 91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 р. «Про очищення міських стічних вод»
- Тільки поодинокі підприємства водопостачання та водовідведення здійснюють спробу підготовки до сертифікації за стандартами ISO.
- План по забезпеченню безпеки води та сертифікація згідно ISO 22000 в Україні не реалізуються.

ПРОГРАМИ МОНІТОРИНГУ ТА ІНДИКАТОРИ

№ ЦО	Формулювання цільового показника відповідно Керівництва	№ національного показника	Формулювання національного показника до Протоколу	Індикатори та їх відповідні значення, які мають бути досягнуті до 2015 р.		Національний показник/індикатор ЦСР 6
				Індикатор	Значення	
6. 2 (f)	Застосування визнаних хороших практик для управління санітарією (Application of recognized good practices to the management of sanitation), Ст 6. 2 (f), друга частина	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено

6.2.f. Застосування визнаних хороших практик для управління санітарією (Application of recognized good practices to the management of sanitation), Ст 6. 2 (f), друга частина

ОЦІНКА ЕКСПЕРТА

- У теперішній час в Україні відсутня ефективна система застосування визнаних методів управління санітарією.
- Зараз система сертифікації в Україні знаходиться у стадії розвитку на шляху інтеграції до міжнародних стандартів. Конкретно щодо підприємств водопостачання та водовідведення, то тільки деякі з них роблять спробу підготовки до сертифікації за стандартами ISO.
- Плани із забезпечення безпеки води в Україні відсутні; розробка та формування планів управління басейнами тільки розпочинається.
- Один або декілька індикаторів до Протоколу має бути розроблено з урахуванням кращих практик управління водопостачанням інших країн.

НАЯВНІСТЬ СКИДІВ НЕОЧИЩЕНИХ СТІЧНИХ ВОД У ВОДНІ ОБ'ЄКТИ В РАМКАХ ДІЇ ПРОТОКОЛУ (OCCURRENCE OF DISCHARGES OF UNTREATED WASTEWATER) СТАТТЯ 6. 2 G) I

- У 2015 році з природних джерел забрано 9699 млн. куб. м води (прісної – 9109 млн. куб. м), з них 1286 млн. куб. м – з підземних водних джерел, у тому числі 413,9 млн. куб. м шахтно-кар'єрних вод (без тимчасово окупованих та неконтрольованих територій).
- За результатами узагальнення даних державного обліку водокористування **у 2015 році** у поверхневі водні об'єкти **скинуто 5343 млн. куб. м стічних вод**: підприємствами промисловості – 3348 млн. куб. м, житлово-комунальної галузі – 1605 млн. куб. м та підприємствами сільського господарства – 361,4 млн. куб. м.
- Із загального обсягу скинутих у водні об'єкти стічних вод забруднені складають 875,1 млн. куб. м (16%), нормативно-очищені – 1389 млн. куб. м (26 %) та нормативно-чисті без очистки – 3070 млн. куб. м (58%).

Скид неочищених
стічних вод у
водойми

ПРОГРАМИ МОНІТОРИНГУ ТА ІНДИКАТОРИ

№ ЦО	Формулювання цільового показника відповідно Керівництва	№ нац. показника	Формулювання національного показника до Протоколу	Індикатори та їх відповідні значення, які мають бути досягнуті до 2015 р.		Національний показник/індикатор ЦСР 6		
				Індикатор	Значення	Завдання	Індикатор	Цільові значення (до 2015 р.)
6. 2 g) і	Наявність скидів неочищених стічних вод у водні об'єкти в рамках дії Протоколу (Occurrence of discharges of untreated wastewater) стаття 6. 2 g) і	10	Зменшення обсягу скиду стічних, шахтно-кар'єрних та колекторно-дренажних вод без очистки і недостатньо очищених	Відсоток обсягу скиду стічних, шахтно-кар'єрних та колекторно-дренажних вод без очистки і недостатньо очищених в поверхневій водні об'єкти	Забруднених без очистки до 3 % Забруднених недостатньо очищених до 15 %	6.3. Зменшити обсяги скидання неочищених стічних вод, насамперед з використанням інноваційних технологій водоочищення на державному та індивідуальному рівнях	6.3.1. Обсяги скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти, млн куб. м	875
							<ul style="list-style-type: none"> • За видами економічної діяльності (промисловість, комунальний сектор, енергетика, транспорт, послуги) 	
							6.3.2. Частка скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти у загальному обсязі скидів, %	15,7
							<ul style="list-style-type: none"> • За видами економічної діяльності (промисловість, комунальний сектор, енергетика, транспорт, послуги) 	

6.2.g) І Наявність скидів неочищених стічних вод у водні об'єкти в рамках дії Протоколу (Occurrence of discharges of untreated wastewater) стаття 6. 2 g) і

ОЦІНКА ЕКСПЕРТА

- Дієвої системи відповідальності за скид неочищених стічних вод у водні об'єкти немає.
- За результатами узагальнення даних державного обліку водокористування у 2015 році у поверхневі водні об'єкти скинуто 5343 млн. м³ стічних вод, у тому числі: підприємствами промисловості – 3348 млн. м³, житлово-комунальної галузі – 1605 млн. м³ та підприємствами сільського господарства – 361,4 млн. м³. Із загального обсягу скинутих у водні об'єкти стічних вод забруднені складають 875,1 млн. м³ (16 %), нормативно-очищені – 1389 млн. м³ (26 %) та нормативно-чисті без очистки – 3070 млн. м³ (58%).
- Єдина програма розвитку систем каналізації на національному рівні відсутня. Існують окремі регіональні програми, але рівень їх фінансування залишається недостатнім.

НАЯВНІСТЬ СКИДІВ НЕОЧИЩЕНИХ ЗЛИВОВИХ ВОД, ПЕРЕЛИВАННЯ З СИСТЕМ КАНАЛІЗАЦІЇ У ВОДНІ ОБ'ЄКТИ В РАМКАХ ДІЇ ПРОТОКОЛУ (OCCURRENCE OF DISCHARGES OF UNTREATED STORM WATER OVERFLOWS FROM WASTEWATER COLLECTION SYSTEMS TO WATERS WITHIN THE SCOPE OF THE PROTOCOL) СТАТТЯ 6. 2 G) II. ПРОГРАМИ МОНІТОРИНГУ ТА ІНДИКАТОРИ

№ ЦО	Формулювання цільового показника відповідно Керівництва	№ національного показника	Формулювання національного показника до Протоколу	Індикатори та їх відповідні значення, які мають бути досягнуті до 2015 р.		Національний показник/індикатор ЦСР 6
				Індикатор	Значення	
6. 2 g) ii	Наявність скидів неочищених зливових вод, переливання з систем каналізації у водні об'єкти в рамках дії Протоколу (Occurrence of discharges of untreated storm water overflows from wastewater collection systems to waters within the scope of the Protocol) стаття 6. 2 g) ii	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено

6.2.g) ii Наявність скидів неочищених зливових вод, переливання з систем каналізації у водні об'єкти в рамках дії Протоколу (Occurrence of discharges of untreated storm water overflows from wastewater collection systems to waters within the scope of the Protocol) стаття 6. 2 g) ii

ЯКІСТЬ СКИДІВ СТИЧНИХ ВОД З ОЧИСНИХ СПОРУД У ВОДНІ ОБ'ЄКТИ В РАМКАХ ДІЇ ПРОТОКОЛУ (QUALITY OF DISCHARGES OF WASTE WATER FROM WASTEWATER TREATMENT INSTALLATIONS TO WATERS WITHIN THE SCOPE OF THE PROTOCOL) СТАТТЯ 6. 2 Н). ПРОГРАМИ МОНІТОРИНГУ ТА ІНДИКАТОРИ

№ ЦО	Формулювання цільового показника відповідно Керівництва	№ національного показника	Формулювання національного показника до Протоколу	Індикатори та їх відповідні значення, які мають бути досягнуті до 2015 р.		Національний показник/індикатор ЦСР 6
				Індикатор	Значення	
6. 2 h)	Якість скидів стічних вод з очисних споруд у водні об'єкти в рамках дії Протоколу (Quality of discharges of waste water from wastewater treatment installations to waters within the scope of the Protocol) стаття 6. 2 h)	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено

6.2.h) Якість скидів стічних вод з очисних споруд у водні об'єкти в рамках дії Протоколу (Quality of discharges of waste water from wastewater treatment installations to waters within the scope of the Protocol) стаття 6. 2 h)

ОЦІНКА ЕКСПЕРТА

- Загальних стандартів стосовно якості очищених стічних вод немає. Якість очищених стічних вод лімітується через показники граничнодопустимих скидів (ГДС), які докладно описані у попередньому розділі. В цілому цей підхід не в повній мірі відповідає вимогам Європейської директиви.
- Системи водовідведення знаходяться у незадовільному технічному стані. Зокрема за даними Національної доповіді у 2015 році сумарна чисельність каналізаційних очисних споруд (КОС) в країні становила - 1180, з них 564 або 47,8% потребували реконструкції. В той же час переважна більшість решти очисних споруд, хоча і знаходиться у задовільному технічному стані, але використовують застарілі технологічні підходи і методи, що не завжди дозволяє досягти навіть чинних нормативних вимог, не кажучи вже про європейські.
- В останні роки за проектами розвитку, які фінансуються за кошти зарубіжних інвесторів, розпочалась реконструкція окремих очисних станцій (наприклад, у Запоріжжі, Івано-Франківську), але повний цикл очищення та утилізації осадів навіть на цих станціях відсутній. За даними Національної доповіді лише на 24 (4,3 %) КОС було зроблено часткову або повну реконструкцію.
- Індикатор до Протоколу необхідно розробити.

6.2.h) Якість скидів стічних вод з очисних споруд у водні об'єкти в рамках дії Протоколу (Quality of discharges of waste water from wastewater treatment installations to waters within the scope of the Protocol) стаття 6. 2 h)

ЗАХОРОНЕННЯ АБО ПОВТОРНЕ ВИКОРИСТАННЯ МУЛУ З КОЛЕКТИВНИХ СИСТЕМ САНІТАРІЇ АБО ІНШИХ ОЧИСНИХ СПОРУД (DISPOSAL OR REUSE OF SEWAGE SLUDGE FROM COLLECTIVE SYSTEMS OF SANITATION OR OTHER SANITATION INSTALLATIONS) СТАТТЯ 6.2 I), ЧАСТИНА ПЕРША. ПРОГРАМИ МОНІТОРИНГУ ТА ІНДИКАТОРИ

№ ЦО	Формулювання цільового показника відповідно Керівництва	№ національного показника	Формулювання національного показника до Протоколу	Індикатори та їх відповідні значення, які мають бути досягнуті до 2015 р.		Національний показник/індикатор ЦСР 6
				Індикатор	Значення	
6.2 i)	Захоронення або повторне використання мулу з колективних систем санітарії або інших очисних споруд (Disposal or reuse of sewage sludge from collective systems of sanitation or other sanitation installations) стаття 6.2 i), частина перша	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено

6.2.i) Захоронення або повторне використання мулу з колективних систем санітарії або інших очисних споруд (Disposal or reuse of sewage sludge from collective systems of sanitation or other sanitation installations) стаття 6.2 i), частина перша

ЯКІСТЬ СТІЧНИХ ВОД, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ПОЛИВУ (QUALITY OF WASTE WATER USED FOR IRRIGATION PURPOSES) СТАТТЯ 6.2 I). ПРОГРАМИ МОНІТОРИНГУ ТА ІНДИКАТОРИ

№ ЦО	Формулювання цільового показника відповідно Керівництва	№ національного показника	Формулювання національного показника до Протоколу	Індикатори та їх відповідні значення, які мають бути досягнуті до 2015 р.		Національний показник/індикатор ЦСР 6
				Індикатор	Значення	
6.2 i)	Якість стічних вод, що використовуються для поливу (Quality of waste water used for irrigation purposes) стаття 6.2 i)	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено

ЯКІСТЬ ВОДИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ (QUALITY OF WATERS USED FOR AQUACULTURE) СТАТТЯ 6.2 J). ПРОГРАМИ МОНІТОРИНГУ ТА ІНДИКАТОРИ

№ ЦО	Формулювання цільового показника відповідно Керівництва	№ національного показника	Формулювання національного показника до Протоколу	Індикатори та їх відповідні значення, які мають бути досягнуті до 2015 р.		Національний показник/індикатор ЦСР 6
				Індикатор	Значення	
6.2 j)	Якість води, що використовуються у сільському господарстві (Quality of waters used for aquaculture) стаття 6.2 j)	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено

ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ, РОЗВИТКУ, ЗАХИСТУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ (EFFECTIVENESS OF SYSTEMS FOR THE MANAGEMENT, DEVELOPMENT, PROTECTION AND USE OF WATER RESOURCES) СТАТТЯ 6.2 М). ПРОГРАМИ МОНІТОРИНГУ ТА ІНДИКАТОРИ

№ ЦО	Формулювання цільового показника відповідно Керівництва	№ національного показника	Формулювання національного показника до Протоколу	Індикатори та їх відповідні значення, які мають бути досягнуті до 2015 р.		Національний показник/індикатор ЦСР 6
				Індикатор	Значення	
6.2 м)	Ефективність систем управління, розвитку, захисту та використання водних ресурсів (Effectiveness of systems for the management, development, protection and use of water resources) стаття 6.2 м)	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено	Не встановлено

6.2.m) Ефективність систем управління, розвитку, захисту та використання водних ресурсів (Effectiveness of systems for the management, development, protection and use of water resources) стаття 6.2 м)

IV. ОЦІНКА ЕКСПЕРТА

Індикатори до Протоколу в областях, які стосуються цільових областей, необхідно розробити:

- Застосування визнаних хороших практик для управління санітарією (Application of recognized good practices to the management of sanitation), Ст 6. 2 (f), друга частина
- Наявність скидів неочищених зливових вод, переливання з систем каналізації у водні об'єкти в рамках дії Протоколу (Occurrence of discharges of untreated storm water overflows from wastewater collection systems to waters within the scope of the Protocol) стаття 6. 2 g) ii
- Якість скидів стічних вод з очисних споруд у водні об'єкти в рамках дії Протоколу (Quality of discharges of waste water from wastewater treatment installations to waters within the scope of the Protocol) стаття 6. 2 h)
- Захоронення або повторне використання мулу з колективних систем санітарії або інших очисних споруд (Disposal or reuse of sewage sludge from collective systems of sanitation or other sanitation installations) стаття 6.2 i), частина перша
- Якість стічних вод, що використовуються для поливу (Quality of waste water used for irrigation purposes) стаття 6.2 i)
- Якість води, що використовуються у сільському господарстві (Quality of waters used for aquaculture) стаття 6.2 j)
- Ефективність систем управління, розвитку, захисту та використання водних ресурсів (Effectiveness of systems for the management, development, protection and use of water resources) стаття 6.2 m).

Дякую за увагу!

